Uchwała Nr VI/39/2011
Rady Gminy Żarnów
z dnia 27 kwietnia 2011 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Planu gospodarki odpadami dla Gminy Żarnów za lata 2009 – 2010.

Na podstawie art. 14 ust. 13 pkt. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39. poz. 251 tekst jedn.) Rada Gminy Żarnów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Planu gospodarki odpadami dla Gminy Żarnów za lata 2009 – 2010 – stanowiące załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żarnów

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wiktor Macierzyński

SPRAWOZDANIE

z realizacji planu gospodarki odpadami

w gminie Żarnów

za lata 2009 – 2010

Opracowała:

inż. Kazimiera Cichecka

Żarnów – Kielce, marzec 2011 r.

Spis treści:

1. Wstęp 3

2. Ogólna charakterystyka obszaru gminy Żarnów w nawiązaniu do gospodarki odpadami 3

3. Aktualny stan gospodarki odpadami 5

3.1. ODPADY WYTWORZONE W SEKTORZE KOMUNALNYM I USŁUGACH 5
3.2. KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE 9
3.3. ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI 9
3.4. ODPADY OPAKOWANIOWE 9
3.5. ODPADY NIEBEZPIECZNE WYTWORZONE W SEKTORZE KOMUNALNYM 9
3.6. ODPADY WYTWORZONE W SEKTORZE GOSPODARCZYM 10
3.7. ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST 10
3.8. ODPADY MEDYCZNE I WETERYNARYJNE 11
3.9. POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOTACJI 11

4. Rodzaj i rozmieszczenie istniejących instalacji do unieszkodliwiania odpadów 11

5. Stan realizacji założonych celów i działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami 12

5.1. SEKTOR KOMUNALNY 12
5.2. OPIS DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO POPRAWY GOSPODARKI ODPADAMI 13

6. Sposób finansowania oraz poniesione koszty realizowanych przedsięwzięć 14

7. Ocena systemu monitoringu i wdrażania planu 15

8. Podsumowanie 19

1. Wstęp

Sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami w gminie Żarnów sporządzono jako realizację ustaleń ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami), której art. 14 ust. 12b wprowadza obowiązek opracowania sprawozdania obejmującego okres dwóch lat kalendarzowych. Sprawozdanie jest przedkładane Radzie Gminy oraz Zarządowi Powiatu.

Celem opracowania jest:

- przedstawienie aktualnego stanu gospodarki odpadami w gminie,
- przedstawienie postępu z realizacji zadań zapisanych w planie gospodarki odpadami,
- określenie sposobu finansowania realizowanych przedsięwzięć,
- określenie potrzeb wynikających z diagnozy aktualnego stanu.

Plan gospodarki odpadami dla gminy Żarnów na lata 2008-2015 został opracowany w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska i obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie gminy. Plan został uchwalony przez Radę Gminy Żarnów w dniu 24.06.2005 r. uchwałą nr XXIV/95/05.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje okres od stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. i jest to trzecie sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami na terenie gminy Żarnów. Dodać należy, iż w 2008 r. Gmina opracowała aktualizacje planu gospodarki odpadami.

W sprawozdaniu, zgodnie z zapisami nowelizacji ustawy o odpadach oraz zmianie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, przedstawiono informacje dotyczące odpadów komunalnych.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami na terenie gminy, zostało opracowane za 2005 i 2006 r., drugie obejmowało lata 2007 – 2008.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje okres od stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.

W sprawozdaniu, zgodnie z zapisami nowelizacji ustawy o odpadach oraz zmianie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, przedstawiono informacje dotyczące odpadów komunalnych.

2. Ogólna charakterystyka obszaru gminy Żarnów w nawiązaniu do gospodarki odpadami

Administracyjnie gmina Żarnów wchodzi w skład powiatu opoczyńskiego, w województwie łódzkim. Powierzchnia gminy wynosi 14 070 ha, na koniec 2010 r. gminę i zamieszkiwało 6234 osób. W gminie istniało w tym czasie 1 780 gospodarstw domowych.

W skład gminy wchodzi 30 sołectw. Jest to gmina wiejska, gdzie wśród form użytkowania terenu dominują użytki rolne, które zajmowały w tym czasie 70 % powierzchni. Gleby są mało urodzajne z przewagą V i VI klasy bonitacyjnej. Głównym kierunkiem specjalizacji jest gospodarka zbożowo-okopowo-pastewna. Powszechne są w gminie uprawy zielarskie.

Gmina Żarnów ma charakter rolniczy, na jej terenie zarejestrowano 210 podmiotów gospodarczych, z czego najwięcej zajmuje się działalnością handlowo-usługową. Produkcja przemysłowa w gminie koncentruje się na eksploatacji surowców mineralnych – glin ogniotrwałych, iłów ceramicznych i piaskowców. Gliny ceramiczne wydobywane są metodą podziemną w Kopalni „Żarnów II". Metodą odkrywkową wydobywane są iły ceramiczne w Kopalni „Chełsty". Prowadzona jest również eksploatacja piaskowców jurajskich systemem odkrywkowym (Żarnów, Pilichowice).

Południowo – wschodnia część gminy położona jest w obrębie Piliczańsko – Radomszczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zaś północno – wschodni kraniec gminy leży w obrębie Białaczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Tworzą one naturalną osłonę dla najcenniejszych kompleksów przyrodniczych.

W gminie Żarnów znajdują się również dwa rezerwaty przyrody.

- Rezerwat leśno – krajobrazowy „Diabla Góra" o powierzchni 159 ha. Jest to wzgórze porośnięte lasem, z wychodniami piaskowców jurajskich.
- Rezerwat leśny „Jodły Sieleckie" o powierzchni 33 ha.

Gmina Żarnów położona jest w całości w granicach zlewni rzeki Pilicy – lewobrzeżnego dopływu Wisły. Sieć hydrograficzną stanowią prawobrzeżne dopływy Pilicy: Czarna Maleniecka i Wąglanka – uchodząca do Drzewiczki jako jej lewy dopływ. W dolinie rzeki Wąglanki znajduje się zalew „Wąglanka – Miedzna" o powierzchni lustra wody 175 ha.

Wody podziemne w obrębie gminy związane są z utworami mezozoiku. Pietra wodonośne górnego triasu, oraz jury stanowią główne użytkowe zbiorniki wód podziemnych. Piętro mezozoiczne nadbudowane jest czwartorzędowym piętrem wodonośnym w obrębie piasków i żwirów zalegających w dolinie Czarnej Malenieckiej oraz jej dopływów. Wodonośny czwartorzęd tworzy niekiedy wielowarstwowe poziomy wodonośne.

Północna część gminy Żarnów objęta jest Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych GZWP 410 – Opoczno. Jest to zbiornik obejmujący wodonośne utwory górnej jury.

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy Żarnów odbywa się z ujęć głębinowych w Ruszenicach (3 studnie wiercone) i Straszowej Woli (2 studnie), w Żarnowie znajduje się ujęcie awaryjne.

3. Aktualny stan gospodarki odpadami w gminie

Zadania gmin w zakresie gospodarowania odpadami szczegółowo regulują zapisy zawarte w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. nr 236, poz. 2008 tekst jednolity z 2005 r.) oraz w ustawie o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 z 2001 r. z późniejszymi zmianami). Do zadań własnych gminy należy m.in. zapewnienie czystości i porządku na swoim terenie i tworzenie warunków niezbędnych do ich utrzymania oraz zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych.

Zadania gminy realizowane są na podstawie „Gminnego planu gospodarki odpadami na lata 2008-2015 przyjętego uchwałą Rady gminy nr XXIV/95/05 z 24.06.2005 r.

Rada Gminy w Żarnowie w dniu 27.01.2009 r. uchwaliła również „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żarnów", w której ustalono zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

W niniejszym sprawozdaniu z realizacji planu gospodarki odpadami przedstawiono stan gospodarki odpadami na terenie gminy na koniec 2010 r.

Na terenie gminy nie ma instalacji służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Gmina Żarnów 14.05.2010 r. zawarła porozumienie międzygminne w sprawie prowadzenia zadania publicznego w zakresie gospodarki odpadami, w ramach którego odpady z terenu gminy dostarczane są na składowisko Różanna-Karwice zarządzane przez PGO w Opocznie

W gminie Żarnów w latach 1987 - 2004 funkcjonowało składowisko odpadów komunalno – przemysłowych zlokalizowane w Pilchowicach, na które dostarczane były odpady z gminy Żarnów. Składowisko funkcjonowało do 30.06.2004 r., kiedy to Zarządzający składowiskiem - Zakład Opoczno S.A. w Opocznie, uzyskał decyzję Starosty Opoczyńskiego o zamknięciu składowiska. Składowisko jest zamknięte i przeprowadzona została jego rekultywacja.

3.1. Odpady wytworzone w sektorze komunalnym i usługach

W gospodarstwach domowych i obiektach infrastruktury powstają typowe rodzaje odpadów komunalnych (odpady domowe i podobne do domowych) takie jak:

- ✓ odpady organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i inne),
- ✓ papier i tektura,
- ✓ tworzywa sztuczne,

- ✓ materiały tekstylne,
- ✓ szkło,
- ✓ metale,
- ✓ odpady mineralne.

Ponadto, w skład strumienia odpadów komunalnych wchodzą również:

- odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych,
- odpady z pielęgnacji terenów zielonych,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- oraz odpady niebezpieczne takie jak baterie i akumulatory, świetlówki, chemikalia itp..

Na terenie gminy nie prowadzi się badań składu morfologicznego odpadów domowych i odpadów z obiektów infrastruktury i usługowych. Na składowisko trafiają odpady komunalne zmieszane. Segregacja odpadów prowadzona jest w ograniczonym zakresie.

W zakresie selektywnej zbiórki odpadów w gminie Firma Veolia, użycza dla swoich klientów worki do segregacji odpadów: na szkło i papier.

W 2010 r. zebrano z terenu gminy:

- 0,4 Mg wyrobów z tworzyw sztucznych,
- 2,7 Mg szkła,
- 0,6 Mg papieru.

Bilans odpadów komunalnych

Bilans odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Żarnów opracowano na podstawie danych przekazanych Urzędowi Gminy przez odbiorców odpadów.

Tabela 1. Bilans odpadów komunalnych przekazanych z terenu gminy Żarnów na składowisko odpadów

Liczba mieszkańców objętych zorganizowana zbiórką odpadów		**Masa odpadów zebranych i przekazanych na składowisko (ogółem) (Mg)**		**Masa odpadów zebranych selektywnie (Mg)**		**Liczba umów zawartych na odbiór odpadów komunalnych**	
2009 r.	*2010 r.*	*2009 r.*	*2010 r.*	*2009 r.*	*2010 r.*	*2009 r.*	*2010 r.*
3256	3520	525,14	451,45	3,9	2,9	814	880

Dane wskazują, iż po latach 2003-2006, kiedy to ilość odpadów zebranych od wytwórców była stabilna, w 2008 r. nastąpił wzrost liczby mieszkańców objętych zbiórką odpadów, a masa zebranych odpadów zwiększyła się o ca 40%.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem zanotowano niewielki spadek w zakresie liczby mieszkańców objętych zorganizowana zbiórką odpadów o 8,7 % (2009 r.) i 1,3 % w 2010 r. Przekłada się to na ilości zebranych odpadów - notuje się spadek masy zebranych odpadów w stosunku do roku 2008 o 9,4 %, (2009 r.), a w 2010 r. o 22.1 %.

Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych powstających w gminie jest ich składowanie na składowisku odpadów komunalnych w Różanej k/Opoczna funkcjonującego w ramach Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów.

Stan aktualny w zakresie świadczenia usług komunalnych w gminie Żarnów

Na terenie gminy znajdują się przede wszystkim indywidualne gospodarstwa domowe w związku z tym, istnieje system indywidualny zbiórki odpadów.
Wszystkie sołectwa w gminie Żarnów objęte są zorganizowana zbiórką odpadów, nie obejmuje to jednak wszystkich mieszkańców. Liczebnie jest to około 65% gospodarstw domowych. Selektywną zbiórką odpadów objętych jest 788 gospodarstw domowych (w 2009 r. były to 824 gospodarstwa domowe)

Zbieraniem i transportem odpadów komunalnych z terenu gminy w okresie objętym sprawozdaniem zajmowały się dwie uprawnione firmy:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Opocznie,
- Veolia S.A. Tomaszów Mazowiecki.

Odpady komunalne z terenu gminy Żarnów odbierane od wytwórców przez wymienione Firmy i dostarczane są na składowisko odpadów w Różannej k/Opoczna, gdzie poddawane są segregacji.
Gmina Żarnów 14.05.2010 r. zawarła porozumienie międzygminne w sprawie prowadzenia zadania publicznego w zakresie gospodarki odpadami, w ramach którego odpady z terenu gminy dostarczane są na składowisko Różanna-Karwice zarządzane przez PGO w Opocznie

Rodzaje i ilości odpadów poddawanych procesowi odzysku i unieszkodliwiania

Do gromadzenia odpadów stosowane są dwa rodzaje pojemników o różnej pojemności (110 i 240 l) dostosowane do rodzaju i charakteru zabudowy. Pojemniki wydzierżawiane są wytwórcom przez firmy zajmujące się zbieraniem odpadów.

Częstotliwość wywożenia odpadów jest ustalona i odbywa się w poszczególnych sołectwach według ustalonego harmonogramu – na ogół raz lub dwa razy w miesiącu.

Na terenie gminy znajdują się również kontenery typu KP-7 w ilości 4 szt. ustawionych w miejscach ogólnodostępnych dla mieszkańców gminy: w sąsiedztwie cmentarza, na targowisku i sezonowo przy zbiorniku w Miedznie, z których odpady odbierane są na zgłoszenie po wypełnieniu.

Koszty odbioru kontenerów i wywozu odpadów pokrywa Urząd Gminy.

W gminie nie prowadzi się zorganizowanej segregacji odpadów komunalnych. Stan w zakresie selektywnej zbiórki odpadów w gminie nie zmienił się od czasu opracowania planu gospodarki odpadami. Władze gminy obserwują, iż sytuacja ta jest akceptowana przez odbiorców odpadów, bowiem segregacja odpadów prowadzona jest w obrębie ZZO (Zakładu Zagospodarowania Odpadów) w Różannej.

Segregacja odpadów prowadzona jest w ograniczonym zakresie. Selektywna zbiórka odpadów odbywa się w ramach przeprowadzonych konkursów szkolnych i zorganizowanych akcji sezonowych.

Na terenie gminy nie prowadzi się badań składu morfologicznego odpadów domowych i odpadów z obiektów infrastruktury i usługowych. Na składowisko trafiają odpady komunalne zmieszane.

W zakresie selektywnej zbiórki odpadów w gminie Firma Veolia, użycza dla swoich klientów worki do segregacji odpadów: na szkło i papier.

W 2010 r. zebrano z terenu gminy:

- 0,4 Mg wyrobów z tworzyw sztucznych,
- 2,7 Mg szkła,
- 0,6 Mg papieru.

Na terenie gminy Żarnów brak jest zorganizowanego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych jak również odpadów wielkogabarytowych.

3.2. Komunalne osady ściekowe

Na terenie gminy Żarnów funkcjonuje gminna oczyszczalni ścieków w Żarnowie. Odwodnione osady ściekowe okresowo przekazywane są na składowisko odpadów. Sieć kanalizacyjna obejmuje tylko część gminy, pozostała część mieszkańców nie podłączonych do systemu kanalizacyjnego, korzysta z taboru asenizacyjnego. Ścieki dostarczane są do oczyszczalni ścieków w Żarnowie.

Według danych uzyskanych w Urzędzie Gminy, ilość osadów ściekowych przekazywanych na składowisko odpadów, wynosi:

Tabela 2. Dane dotyczące ilości osadów ściekowych w latach 2009-2010

Osady ściekowe	Odpady przekazane na składowisko [Mg]
2009 r.	24,0
2010 r.	24,5

3.3. Odpady ulegające biodegradacji

W sektorze komunalnym są to przede wszystkim tzw. odpady kuchenne ulegające biodegradacji (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego), odpady zielone, papier i tektura oraz częściowo tekstylia.

Odpady kuchenne i inne ulegające biodegradacji pochodzące z domów jednorodzinnych oraz z gospodarstw rolnych w około 90% są kompostowane i wykorzystywane na miejscu w gospodarstwach i przydomowych ogrodach.

Gmina posiada charakter rolniczy, można zatem przyjąć, iż na składowisko trafiają odpady w niewielkich ilościach.

3.4. Odpady opakowaniowe

Na terenie gminy nie prowadzi się selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. Odpady te są razem z innymi wrzucane do pojemników i wywożone na teren składowiska. Część odpadów opakowaniowych odzyskuje się podczas segregacji prowadzonej już na składowisku.

3.5. Odpady niebezpieczne wytworzone w sektorze komunalnym

Na terenie gminy, wśród odpadów niebezpiecznych dominują głównie: zużyte baterie i akumulatory ołowiowe, lampy fluorescencyjne, przepracowane oleje, przeterminowane leki i chemikalia. Często odpady te wyrzucane są przez mieszkańców do pojemników na odpady

komunalne, skąd są wywożone na składowisko, gdzie część odpadów niebezpiecznych jest odzyskiwana i unieszkodliwiana.

Na terenie gminy brak jest GPZON (gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych).

3.6. Odpady wytworzone w sektorze gospodarczym

Gmina posiada charakter rolniczy, działalność gospodarcza w zakresie handlu i usług prowadzona jest na potrzeby rolnictwa i własne mieszkańców.

Na terenie gminy dominuje drobna działalność usługowo-handlowa. Są to przede wszystkim małe i średnie zakłady produkcyjne, rzemieślnicze i usługowe, nie wykazujące produkowania odpadów.

Ustawa o odpadach nakłada na wytwórców i posiadaczy odpadów posiadanie stosownych zezwoleń i decyzji na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów.

Urząd Gminy w Żarnowie prowadzi bazę danych związaną z ewidencjonowaniem umów z podmiotami gospodarczymi na odbiór odpadów.

Wszystkie odpady z sektora gospodarczego były transportowane oraz unieszkodliwione przez specjalistyczne firmy, posiadające odpowiednie zezwolenia w tym zakresie (odpady niebezpieczne).

Odpady z przetwórstwa rolno-spożywczego przekazane zostały indywidualnym odbiorcom do celów paszowych. Żużle i popioły wykorzystano do utwardzenia terenu.

3.7. Odpady zawierające azbest

Na terenie gminy Żarnów, odpady azbestowe będą pochodziły z pokryć dachowych. Urząd Gminy w 2010 r. przeprowadził szczegółową inwentaryzację r. przeprowadził zabudowań z elementami zawierającymi azbest. Według danych, na terenie gminy znajduje się 433 712 m^2 powierzchni pokryć dachowych zawierających azbest, tj. ok. 4 774,8 Mg.

Wszystkie materiały zawierające azbest powinny być sukcesywnie wymieniane do roku 2032. W 2010 r. został opracowany w Gminie program sukcesywnego usuwania azbestu, w którym wskazano obiekty wymagające pilnego usunięcia wyrobów z azbestem.

Usuwane wyroby zawierające azbest - odpady powstające podczas bieżących rozbiórek i remontów oraz wymiany pokryć dachowych są odpadami niebezpiecznymi i winny być na bieżąco przekazywane do unieszkodliwienia za pośrednictwem

specjalistycznych firm posiadających stosowne pozwolenia w zakresie gospodarki odpadami remontowymi zawierającymi azbest.

3.8. Odpady medyczne i weterynaryjne

Na terenie gminy odpady medyczne, pochodzące z ośrodka zdrowia, gabinetów lekarskich i innych placówek, zostają unieszkodliwiane poza terenem gminy. Odpady medyczne (kody odpadów: 180101, 180103, 180110): zużyte materiały opatrunkowe, sprzęt jednorazowego użytku, materiał biologiczny, a także odpady weterynaryjne, przekazywane są do unieszkodliwiania za pośrednictwem zewnętrznych firm specjalistycznych, z którymi wytwórcy zawarli umowy.
W granicach gminy funkcjonują 2 ośrodki zdrowia, w Żarnowie i Skórkowicach.

Na terenie gminy Żarnów nie ma wydzielonego miejsca na padłe zwierzęta. Zwłoki padłych zwierząt gospodarskich odbiera na zgłoszenie rolnika Zakład Rolniczo-Przemysłowym Farmutil HS ze Śmiłowa, z którym Urząd Gminy ma podpisaną umowę na odbiór i unieszkodliwianie padłych zwierząt. Brak danych odnośnie ilości sztuk padłych zwierząt przekazanych do utylizacji.

3.9. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Wycofane z eksploatacji pojazdy w większości przypadków trafiają do przedsiębiorstw, które zajmują się demontażem samochodów, ale także do warsztatów samochodowych i do przedsiębiorstw zajmujących się regeneracją części samochodowych.

4. Rodzaj i rozmieszczenie istniejących instalacji do unieszkodliwiania odpadów

Na terenie gminy Żarnów nie występuje instalacja do unieszkodliwiania odpadów. Wytworzone odpady przywożone są poza na teren gminy.

Niekorzystnym zjawiskiem w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy jest występowanie nielegalnego składowania odpadów w przypadkowych miejscach - powstawanie „dzikich wysypisk". Przyczyną ich powstawania jest chęć uniknięcia przez mieszkańców gminy opłat za odbiór i składowanie odpadów. Sukcesywna akcja edukacyjna wśród mieszkańców i działania gminy w zakresie usuwania „dzikich składowisk", w okresie objętym sprawozdaniem zminimalizowała skalę problemu.

5. Stan realizacji założonych celów i działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Plan gospodarki odpadami dla gminy Żarnów na lata 2005-2015 został opracowany w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie środowiska i jego integralną częścią jest opis działań, które na terenie gminy zostaną podjęte w celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami. Określono harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat (cele krótkoterminowe – 2005-2008 r.) oraz kolejnych 4 lat (cele długoterminowe 2008 - 2011 r.). Plan został uchwalony przez Radę Gminy Żarnów w dniu 24.06.2005 r. uchwałą nr XXIV/95/05.

Poniżej przedstawiono zadania zrealizowane w latach 2009-2010, które zapisane zostały w krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym planie.

5.1. Sektor komunalny

1) uchwalono „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żarnów" – uchwała z dnia 27.01.2009 r. nr XXVI/114/09
2) prowadzono kampanię edukacyjno-informacyjną obywateli gminy w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi:
   ulotki rozdawane sołtysom i rozwieszane na tablicach ogłoszeń, afisze wywieszane w budynku Urzędu Gminy.

   W szkołach realizowane są programy ekologiczne obejmujące również prawidłową gospodarkę odpadami. Przed każdą akcją „Sprzątania Świata" podejmowana jest wśród uczniów tematyka segregacji odpadów. Organizowane są zbiórki makulatury, zuzutych baterii.

3) zwiększono liczbę umów na odbiór odpadów komunalnych wśród indywidualnych gospodarstw domowych, oraz ilość gospodarstw objętych selektywną zbiórką odpadów:
   - umowy podpisywane są przez firmę zajmującą się zbiórką odpadów na terenie gminy,
   - sukcesywnie zwiększa się liczba pojemników do selektywnej zbiórki.
4) przeprowadzono szczegółową ewidencję materiałów zawierających azbest na terenie gminy, opracowny został również program usuwania wyrobów zawierających azbest. Jednocześnie prowadzona jest akcja informacyjna na temat szkodliwości i usuwania materiałów zawierających azbest wśród mieszkańców,
5) zobowiązano do przekazywania w całości pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbiórki pojazdów,

6) kontynuowana jest akcja informacyjna o możliwości unieszkodliwiania padłych na terenie gminy zwierząt,
7) Gmina prowadzi ewidencję ilości zbieranych z podległego terenu administracyjnego odpadów komunalnych.
8) Wójt Gminy Żarnów określił i podał do publicznej wiadomości wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

Z zadań zapisanych w Gminnym planie gospodarki odpadami nie zorganizowano GPZON.

5.2. Opis działań zmierzających do poprawy gospodarki odpadami

Na terenie gminy Żarnów kontynuowana jest realizacja zadań w zakresie gospodarki odpadami zgodna z przyjętymi zapisami zawartymi w „Gminnym planie gospodarki odpadami" na lata 2005-2011". Prowadzone są akcje informacyjno-edukacyjne, sukcesywnie rozwijana jest zorganizowana zbiórka odpadów komunalnych.

Poprawy wymaga rozwój selektywnej zbiórki odpadów takich jak plastik, szkło i odpady niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

Wskazane jest zorganizowanie wśród mieszkańców cyklicznej zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz sprzętu AGD i RTV oraz obwoźnej zbiórki komunalnych odpadów niebezpiecznych.

Na terenie gminy zbiórkę odpadów w sposób kompleksowy prowadzą dwie specjalistyczne firmy:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Opocznie,
- Veolia S.A. Tomaszów Mazowiecki.

Odpady komunalne z terenu gminy Żarnów odbierane od wytwórców przez wymienione Firmy i przekazywane na składowisko w Różanej.

W celu dalszej poprawy sytuacji związanej ze zbiórką odpadów komunalnych Gmina zachęcać będzie szkoły znajdujące się na jej terenie do włączenia się w selektywną zbiórkę prowadzoną przez cały rok. W szkołach może być zbierana makulatura oraz baterie małogabarytowe.

Rozwijana będzie również zbiórka odpadów niebezpiecznych. Prowadzone będą rozmowy z aptekami w celu zbiórki przeterminowanych leków od mieszkańców.

Rozwiązywany będzie również problem olejów odpadowych ze źródeł rozproszonych. Wsparciem dla tych działań będzie kampania reklamowo-propagandowa w zakresie prawidłowego postępowania z przepracowanymi olejami.

Realizując zapisane w „Gminnym planie gospodarki odpadami ..." działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, na terenie gminy Żarnów, powstaje prawidłowy system zbiórki odpadów oraz osiągnięte zostaną nałożone przez ustawodawcę poziomy odzysku odpadów.

6. Sposób finansowania oraz poniesione koszty realizowanych przedsięwzięć

Realizacja zamierzeń z zakresu gospodarki odpadami wymaga zapewnienia źródeł finansowania inwestycji i eksploatacji systemu. Obecnie potencjalne źródła finansowania działań związanych z gospodarką odpadami to:

- fundusze własne gmin i powiatu;
- fundusze własne inwestorów; pożyczki, dotacje, dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielane przez Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- obligacje komunalne;
- zagraniczna pomoc finansowa udzielana przez fundacje i programy pomocowe (np. z ekokonwersji poprzez EKOFUNDUSZ, fundacje Unii Europejskiej).

Wszystkie zadania zrealizowane przez Gminę w latach 2009 - 2010 pochodziły ze środków własnych gminy. Środki na realizowanie zadań z zakresu gospodarki odpadami były ograniczone z uwagi na inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (rozbudowa ujęcia wody i sieci kanalizacyjnej).

Tabela 4. Zestawienie nakładów związanych gospodarka odpadami w latach 2007-2008

Rok	Realizacja zadań [zł.]
2009 r.	25 266,0
2010 r.	33 223,0

7. Ocena systemu monitoringu i wdrażania planu

Władze gminne odpowiadają za wdrażanie systemu zawartego w gminnym planie gospodarki odpadami i są zobowiązane do monitorowania realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami.

Monitorowanie realizacji planu umożliwia ocenę prawidłowości i efektywności działań.

Monitoring gospodarki odpadami polega na działaniach organizacyjno-kontrolnych prowadzonych w oparciu o Marszałka, Starostę i Wójta Gminy.

System monitoringu i oceny zadań oraz celów zawartych w planie gospodarki odpadami w gminie Żarnów, obejmuje:

- system sprawozdawczości i raportowania przez organy urzędowe i podmioty gospodarcze, uwzględniające obligatoryjne terminy zawarte w aktach prawnych oraz wskazówki realizacyjne zamierzonych działań,
- wojewódzką bazę danych o odpadach,
- powiatową bazę danych o odpadach,
- gminneą bazę danych o odpadach,
- system nadzoru i kontroli.

System sprawozdawczości i raportowania

Wójt Gminy Żarnów ma obowiązek złożenia co 2 lata Radzie Gminy oraz Zarządowi Powiatu sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami. Sprawozdanie zawiera informacje o wykonaniu zadań postawionych w planie jako zadania krótkoterminowe i obejmuje okres do dnia 31 grudnia 2010 r.

Wcześniejsze sprawozdanie z realizacji zadań planu gospodarki odpadami w gminie zostało opracowane za lata 2007-2008.

Poniżej zestawiono w formie tabelarycznej (tabela 5) opis postępu we wdrażaniu inicjatyw zawartych w krótkoterminowym planie działania.

Tabela 5. Dane z realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi

Zadania do realizacji	*Zakładany czas realizacji*	*Podjęte działania*	*Źródła finansowania*
Kampania informacyjno – edukacyjna mieszkańców gminy w zakresie ograniczania powstawania odpadów komunalnych i właściwego ich zagospodarowania	2005 – 2011	Realizacja programu edukacyjnego prowadzona cyklicznie polega na organizowaniu w szkołach konkursów związanych z promowaniem świadomości w zakresie gospodarki odpadami i wdrożeniem selektywnej zbiórki odpadów, ulotki rozdawane sołtysom i umieszczane w tablicach ogłoszeń	Środki własne Gminy
objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów i podniesienie skuteczności zbierania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,	2005-2011	Zbieranie zorganizowane odpadów obejmuje wszystkie sołectwa na terenie gminy, z tym że jest to około 65% gospodarstw domowych, Wzrosła ilość zawartych umów na odbieranie odpadów z gospodarstw domowych, w tym objętych selektywna zbiórką	Środki własne Gminy
Organizacja GPZON (Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych)	2005-2011	W okresie objętym sprawozdaniem nie został zorganizowany GPZON	Środki własne, fundusze celowe, fundusze WFOŚiGW
Zorganizowanie objazdowego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych,	2005-2011	W latach ubiegłych nie prowadzono objazdowego systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych, w bieżącym roku zostanie zorganizowana zbiórka z wykorzystaniem ruchomego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych	Środki własne, fundusze WFOŚiGW
Akcja informacyjna wśród mieszkańców gminy o sposobie postępowania z padłymi zwierzętami	2008 - 2011	Jest kontynuowana – odbiorcą odpadów jest Zakład Rolniczo-Przemysłowy FARMUTIL ze Śmiłowa, z którym Gmina podpisała umowę na odbiór padłych zwierząt	Środki własne gminy
Opracowanie programu usuwania azbestu i sukcesywna likwidacja wyrobów zawierających azbest	2008 - 2011	zrealizowano w 2010 r. opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest	Środki własne gminy,
Inwentaryzacja i bieżąca likwidacja „dzikich" wysypisk	2005 - 2011	W okresie objętym sprawozdaniem nie usuwano nielegalnych składowisk odpadów	-
Monitoring gospodarki odpadami na terenie gminy, w tym ewidencja ilości zbieranych odpadów z terenu gminy, w tym z selektywnej zbiórki	2007-2008	W okresie objętym sprawozdaniem Gmina prowadzi ewidencję ilości zawartych umów i zbieranych od wytwórców z terenu gminy odpadów	środki własne gm. i podmiotów zajmujących się zbieraniem odpadów
Sporządzanie sprawozdań z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami	2009-2010	Zrealizowane	Środki własne

W odniesieniu do celów założonych w harmonogramie Planu gospodarki odpadami, część zadań zrealizowano w całości takich jak:

- inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest,
- opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy,
- uporządkowanie gospodarki odpadami weterynaryjnymi - sposób postępowania z padłymi zwierzętami,
- realizowanie monitorowania ilości zbieranych odpadów z terenu administracyjnego.

Część zadań jest w trakcie realizacji, np.:

- prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnej,
- zwiększanie liczby mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórka odpadów.

Z przedsięwzięć zakładanych w harmonogramie, nie udało się natomiast zrealizować:

- objęcie w 100% mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów,
- podniesienie skuteczności selektywnego zbierania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów biodegradowalnych i zorganizowanie GPZON.

Znaczącą przyczyną takiego stanu w zakresie gospodarki odpadami jest brak założonej w planie ... wspólnej polityki w zakresie gospodarki odpadami gmin i powiatu.

Pomocnym w realizacji prawidłowego gospodarowania odpadami będzie włączenie się Gminy Żarnów do międzygminnego porozumienia w zakresie gospodarki odpadami. Aktem prawa miejscowego jest Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie, w którym wskazane są prawa jak i obowiązki mieszkańców gminy.

Część zadań będzie realizowana w roku bieżącym zgodnie z założeniami planu gospodarki odpadami. Z zadań tych należy wymienić:

- ponowna zbiórkę odpadów wielkogabarytowych,
- organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych w systemie objazdowym,
- umiejscowienie i wyposażenie GPZON.

Plan gospodarki odpadami aktualizowany będzie nie rzadziej niż raz na 4 lata. Proces aktualizacji poprzedza weryfikacja dokumentu w celu oceny, które części planu wymagają aktualizacji i w jakim zakresie. Weryfikacji podlega cały plan, tj. aktualny stan gospodarki odpadami, zmienionej w wyniku realizacji planu krótkoterminowego, wytyczone priorytety, cele i działania, program długoterminowy oraz analiza oddziaływań.

Jednym z najbardziej istotnych elementów aktualizacji i weryfikacji planu będzie uściślenie bilansów odpadów wytwarzanych, poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwianych, opracowanych na podstawie informacji z wojewódzkiej bazy danych o odpadach.

System nadzoru i kontroli

Do najważniejszych zadań w zakresie monitoringu gospodarki odpadami należą:

- kontrola przestrzegania przepisów z dziedziny gospodarki odpadami,
- kontrola przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniach i decyzjach z zakresu gospodarki odpadami,
- kontrola eksploatacji obiektów, instalacji i urządzeń gospodarki odpadami,
- kontrola przemieszczania odpadów.

Podmioty i obiekty objęte nadzorem i kontrolą:

- posiadacze odpadów,
- podmioty zajmujące się zbiórką i transportem odpadów,
- podmioty zajmujące się odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów.

System ten jest cały czas weryfikowany i udoskonalany w celu prawidłowego i rzetelnego rozpoznania sytuacji z zakresu gospodarki odpadami na terenie gminy. Firmy zajmujące się zbiórką odpadów komunalnych zobowiązane są do kompleksowego przedstawiania ilościowego i jakościowego zbieranych odpadów w systemie kwartalnym. Pozwoli to na kontrolę poziomów odzysku i recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów.

Wójt Gminy Żarnów określił i podał do publicznej wiadomości wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności
w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

8. Podsumowanie

W sprawozdaniu z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami przedstawiono aktualny stan gospodarki odpadami na terenie gminy, postęp w realizacji zadań zapisanych w planie oraz określono sposoby finansowania realizowanych przedsięwzięć.

Na terenie gminy Żarnów rozpoczęto realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami zgodną z zapisami zawartymi w „Gminnym planie gospodarki odpadami na lata 2005-2011". Prowadzone są akcje informacyjno-edukacyjne, sukcesywnie rozwijana jest zbiórka odpadów komunalnych wśród mieszkańców gminy. Zbiórka odpadów odbywa się w sposób najbardziej efektywny – indywidualna zbiórka pojemnikowa. Rozwijana jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych – plastiku, szkła, i odpadów niebezpiecznych (wzrosła ilość umów).

Wdrożono również system monitoringu polegający na utworzeniu bazy danych o gospodarce odpadami na terenie gminy, który jest weryfikowany w celu prawidłowego i rzetelnego rozpoznania sytuacji.

Konieczne jest doprowadzenie do realizacji, w ramach zadań określonych w planie gospodarki odpadami GPZON - Gminnego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych, tj. umiejscowienie, wyposażenie i obsługa GPZON – co pozwoli na wprowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Wszystkie zadania zrealizowane przez Gminę w roku 2009 i 2010 pochodziły ze środków własnych gminy.

Główną przyczyną braku realizacji niektórych zapisów (np usuwanie odpadów zawierających azbest) jest brak dofinansowania mieszkańców na prowadzenie prac. Możliwości dofinansowania (np. pokrywanie kosztów usuwania, wywozu lub utylizacji odpadów) osób prywatnych przyśpieszy proces usuwania azbestu i zminimalizuje zagrożenie nieprawidłowych praktyk przy ich wymianie. Również lepsza informacja przekazywana przez instytucje wyższego szczebla oraz ułatwienia w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, pozwoli Gminie na zrealizowanie zamierzonych celów, uporządkowanie gospodarki odpadami oraz osiągnięcie odpowiednich standardów, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Pomocnym w realizacji prawidłowego gospodarowania odpadami będzie włączenie się Gminy Żarnów do międzygminnego porozumienia w zakresie gospodarki odpadami.

Rozwój gospodarki odpadami w celu uzyskania wymiernych efektów jest procesem ciągłym i długotrwałym. W takiej sytuacji szczególne znaczenie posiada monitorowanie przez Gminę gospodarki odpadami komunalnymi jak również w sektorze gospodarczym.

W świetle niniejszego sprawozdania, jako zadania konieczne należy przyjąć:

- Wprowadzenie w 100% odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych,
- Zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów,
- Inwentaryzowanie i bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk"
- Organizowanie zbiórki odpadów niebezpiecznych w systemie objazdowym,
- Zlokalizowanie i wyposażenie GPZON.

Działania wymienione pozwolą na osiągnięcie celów w zakresie terminów oraz ilości odzyskiwanych odpadów poddanych recyklingowi i unieszkodliwianiu.